

Na podstawie znanego związku, że wielobok sznurowy jest podwójną całką dla dowolnej powierzchni obciążenia belki, uważa autor powierzchnię zawartą między owymi prostymi a osią belki jako powierzchnię obciążenia, a wykreślony dla niej wielobok sznurowy jest szukaną linią wpływową¹⁾.

Na podstawie prostego rozumowania można następnie wyznaczyć położenie linii zamykającej przez więcej niż dwa punkty, co daje zarazem kontrolę dokładności wykresu. Rzędne linii wpływowej mierzy się między krzywą a linią zamykającą.

O ile mi wiadomo takie rozwiązanie kwestyi nie było dotychczas przez nikogo próbowane.

Tym, powyżej opisanym sposobem otrzymuje się wprost linię wpływową dla oddziaływań wewnętrznych podpór, jakoteż dla sił poprzecznych. Dla momentów należy zapomocą dodatkowego krótkiego rachunku wyznaczyć położenie linii zamykającej, a dalszem utrudnieniem jest to, że w środkowych przesłach jest dla każdego przekroju belki wykres drugiej pochodnej innej, a zatem linia wpływowa momentów jest z położeniem uważanego przekroju zmienna.

Autor wyprowadził wszystkie wzory i przedstawił wykresy dla belki trzyprzęsłowej; natomiast dla czteroprzęsłowej podał tylko wykresy bez wzorów. Te wzory wykazałyby jak znacznie one się komplikują ze zwiększeniem liczby przęseł.

Dla zastosowania w praktyce byłoby pożądane, żeby autor zestawiał potrzebne wzory dla belki o czterech i pięciu przęslach, i przeprowadził liczbowy przykład.

Na zakończenie muszę podnieść jasny sposób przedstawienia, co umożliwi i mniej wprawnemu podać za tokiem myśli autora.

Lwów w lipcu 1911 r.

Skibiński.

Joseph Melan. Der Brückenbau. Nach Vorträgen, gehalten an der deutschen technischen Hochschule in Prag.

I Band. Einleitung und hölzerne Brücken. Z 291 rycinami w tekście i jedną tablicą. Lipsk i Wiedeń 1910, str. 256.

Od czasu wydania „Mostów drewnianych“ prof. Thulliego nie ukazało się w dziedzinie tej żadne poważne dzieło. Zwrócono się głównie do mostów żelaznych oraz żelazno-betonowych. Jednakowoż drzewo, choć wyparte w bardzo wielu wypadkach, zachowało miejscami dawne znaczenie, czy to w mostach stałych, czy prowizorycznych, czy wreszcie w rusztowniach.

Dzieło prof. Melana wypełnia do pewnego stopnia brak ten w literaturze niemieckiej. Prócz bowiem kilkudziesięciu pierwszych stron, poświęconych uwagom ogólnym (założenie mostu, krótki zarys teorii mostów), zajmuje się ono mostami drewnianymi. Opierając się na dziełach Winklera, Heinzerlinga i Thulliego, przechodzi autor po kolei: własności drzewa jako materiału budowlanego, połączenia drzewa, pomost i belki główne, a wreszcie jarzma mostów drewnianych.

Część teoretyczna traktowana jest stosunkowo krótko, miejscami nawet za krótko. Autor starał się bowiem dać dzieło przeznaczone raczej dla początkujących. Nieco większym jednak uzasadnieniem teoretycznym oraz większą liczbą przykładów zwiększyłaby się znacznie wartość książki. Jako błąd poczytać również trzeba, że przy obliczaniu dźwigarów złożonych trzyma się autor swej, postawionej w r. 1891 teorii,

¹⁾ Możliwy także tę powierzchnię dwa razy zcałkować zapomocą integratora Żmurki lub Abakanowicza.

pomimo, że rozprawy późniejsze z tego zakresu (np. prof. Thulliego) wykazały jej liczne braki.

Dział konstrukcyjny przedstawia się bardzo do brze. Zauważyć należy, że pierwszy raz w dziele niemieckim, specjalnie mostom drewnianym poświęconem, znalazły się rysunki i szczegóły systemów Ibiańskiego, Pintowskiego i Rychtera.

Wogóle książkę wydano pod każdym względem bardzo starannie, tak pod względem formy, jak i treści.
St. Bryła.

Pamiętnik V Zjazdu Techników polskich w r. 1910 pod redakcją Dr. St. Anczyca właśnie wyszedł z druku nakładem Stałej Delegacji V Zjazdu. Główny skład w księgarni G. Seyfartha we Lwowie, cena 8 koron. w oprawie 10.

Pamiętnik jest odzwierciedleniem pracy Zjazdu, zawiera najpierw wstęp (Nr. I do XXXV), rozpoczynający się jego kroniką, obejmujący krótki a treściwy artykuł statystyczny o polskich stowarzyszeniach technicznych i kończący się spisem Delegacji i zarządu oraz członków Zjazdu. Główna część Pamiętnika (str. 1 do 332) obejmuje większość referatów wygłoszonych na Zjeździe a poświęconych różnorodnym dziedzinom działalności techników. Większą część referatu stanowią artykuły w sprawach technicznych (n. p. A. Wierzbickiego Melioracje rolne w Galicyi, Pomianowskiego Kanalizacja Lwowa, Altenberga i Pomianowskiego Siły wodne w Galicyi, Drewnowskiego Kondensatory elektryczne Mościckiego i O wytwarzaniu kwasu azot. z powietrza sposobem Mościckiego, Madeyskiego i Müllera rozprawy O opalaniu lokomotyw ropą, Rospendowskiego Synteza kwasu azotowego, Gajczaka Zastosowanie motorów Diesla w elektrowniach, Szuleca Przystosowanie dróg do ruchu automobilowego, Jakubika i Czajkowskiego O regulacji miast i miasteczek, Kłeczka Rozszerzenie Krakowa, Kułakowskiego Rozwój kolei lokalnych w Galicyi, Obrębowicza i Biegeleisena O centralnem ogrzewaniu mieszkań, Prochera O turbinach parowych własnego patentu itd.). Obok tego bardzo znaczny dział poświęcono sprawom ekonomicznym (Syroczyński Konieczności krajowe w zakresie górnictwa, Krause O warunkach rozwoju u nas fabrykacji maszyn rolniczych, Battaglia Kapitały w naszym przemysle i t. d.) sprawom wykształcenia technicznego na różnych stopniach (Hauswald, Pawlewski, Pożaryski, Bily) słownictwu technicznemu, służbie technicznej i t. d. Widzimy, że treść jest bardzo obfita i ze względu na poruszone bardzo aktualne sprawy, wzięte z ostatniej prawie doby, zapewnia Pamiętnikowi wartość trwałą dla ogółu techników. Należy się wdzięczność Zjazdowi, że swój piękny dorobek literacki polecił utrwalić drukiem, nie licząc się z kosztami przenoszącymi prawie jego możność. Dzięki poparciu polskich Towarzystw technicznych Pamiętnik nie pozostał w sferze niewykonalnych uchwał, ale stał się istotnym czynem Zjazdu.
S.

ROZMAITOŚCI.

— Rektorem Szkoły Politechnicznej na rok 1911/12 wybrany został w dniu 26 czerwca b. r. Tadeusz Fiedler, prof. teorii maszyn.

Nowy rektor jest profesorem Szkoły od r. 1894, godność rektora piastował już w r. 1902/3. Obok wydanej pracy nauczycielskiej skupił prof. Fiedler swą działalność w Szkole w kierunku doprowadzenia do